

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **B. K.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2017, č. j. 11 A 190/2017 – 23,

t a k t o :

- I. V řízení **se pokračuje.**
- II. Kasační stížnost **se zamítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský soud v Praze (dále jen „*městský soud*“) usnesením ze dne 25. 10. 2017, č. j. 11 A 190/2017 – 23, postupem dle § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“), ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s., a s odkazem na § 22 odst. 3 a § 26 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „*zákon o státním občanství*“), odmítl žalobu proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 30. 6. 2017, č. j. MV-56078-4/SO-2017. Tímto rozhodnutím byl zamítnut rozklad žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, ze dne 19. 1. 2017, č. j. VS-10908/835.3/2-2014, kterým nebylo vyhověno žádosti žalobce o udělení státního občanství České republiky. Aproboval tím názor prvoinstančního orgánu, dle kterého žalobce na základě stanovisek Policie České republiky a zpravodajských služeb České republiky ohrožuje ve smyslu § 22 odst. 3 zákona o státním občanství bezpečnost státu.

Podle § 13 odst. 2 zákona o státním občanství nelze státní občanství České republiky udělit žadateli, který ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty.

[2] Městský soud žalobu odmítl s odkazem na § 26 zákona o státním občanství, dle něhož *rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství České republiky podle § 22 odst. 3 je vyloučeno z přezkoumání soudem*. Městský soud s ohledem na to, že žalobce v žalobě navrhoval přerušení řízení a předložení věci Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení citovaného ustanovení, doplnil, že předmětné ustanovení nepovažuje za protiústavní. Podle jeho názoru je výluka soudního přezkumu v souladu s článkem 36 Listiny základních práv a svobod, neboť se netýká základních práv. Povinnost soudního přezkumu nevyplývá v dané věci ani z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Městský soud vycházel z toho, že účelem § 26 zákona o státním občanství je podle důvodové zprávy preference ochrany bezpečnostních zájmů státu.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení městského soudu kasační stížností, v níž navrhuje, aby Nejvyšší správní soud věc předložil Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení § 26 zákona o státním občanství, který považuje za protiústavní. V kasační stížnosti dále stěžovatel odkazuje na argumentaci obsaženou v žalobě. Dále uvádí, že městský soud v napadeném usnesení nedostatečně zdůvodnil, proč nepřistoupil k přerušení řízení a k podání návrhu na zrušení citovaného ustanovení k Ústavnímu soudu. Odůvodnění městského soudu je podle stěžovatele nepřesvědčivé a nepřezkoumatelné. Stěžovatel dále v kasační stížnosti uvádí, z jakých důvodů považuje § 26 zákona o státním občanství za rozporný s ústavním pořádkem ČR, především s poukazem na zákaz diskriminace a svévole a s ohledem na právo na zachování důstojnosti, volební právo a právo na přístup k voleným a jiným veřejným funkcím. Napadené usnesení tato práva stěžovatele porušilo.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatuje, že souhlasí s postupem městského soudu, který nejprve zkoumal podmínky řízení. Soud přitom správně dospěl k závěru, že v daném případě je vyloučen soudní přezkum a žalobu odmítl. Městský soud se nadto návrhem stěžovatele na předložení věci Ústavnímu soudu zabýval a vyslovil k této otázce svůj názor. Z napadeného usnesení je podle žalovaného patrné, proč soud rozhodl daným způsobem, a toto rozhodnutí splňuje všechna zákonná kritéria. Ve zbytku se žalovaný vyjadřuje k tvrzené protiústavnosti § 26 zákona o státním občanství a předkládá vlastní právní argumentaci, podle níž je dané ustanovení s ústavním pořádkem ČR v souladu.

[5] Stěžovatel podal k vyjádření žalovaného repliku, ve které znovu opakuje, že vyloučením soudního přezkumu podle § 26 zákona o státním občanství jsou dotčena jeho základní práva. Poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž sice není na udělení státního občanství právní nárok, ale žadatel má subjektivní právo v tom smyslu, že správní orgán musí vést řízení při zachování všech procesních práv žadatele, musí respektovat základní zásady činnosti správních orgánů, nesmí postupovat diskriminačně apod. Stěžovatel nesouhlasí s názorem žalovaného, že o ústavnosti dotčeného ustanovení hovoří to, že zákon o státním občanství prošel řádným legislativním procesem. Je rovněž přesvědčen, že i když jsou stanoviska bezpečnostních sborů a zpravodajských služeb

pokračování

vydávána na úrovni ředitele nebo zástupce ředitele příslušného sboru, není tím automaticky garantováno, že je učiněný závěr o bezpečnostním riziku žadatele o udělení státního občanství založený na ověřených poznatcích a skutečnostech.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Na úvod Nejvyšší správní soud zmiňuje, že výrok I. tohoto rozsudku se opírá o následující skutečnosti.

[8] Nejvyšší správní soud v obdobné věci (sp. zn. 2 As 64/2017) předložil věc Ústavnímu soudu, neboť při předběžném projednání dané věci zaujal názor, že znění § 26 zákona o státním občanství je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Podal návrh na vyslovení protiústavnosti daného ustanovení dle § 95 odst. 2 Ústavy, neboť o neústavnosti platného zákona, jímž je vázán, si nemůže učinit právní závěr sám.

[9] Z uvedeného důvodu bylo v projednávané věci řízení přerušeno podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. do doby vydání rozhodnutí Ústavního soudu o návrhu na zrušení daného ustanovení zákona o státním občanství (viz usnesení ze dne 8. 11. 2018, č. j. 9 Azs 370/2017 – 38).

[10] Ústavní soud nálezem ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 39/17 (dostupný na <http://nalus.usoud.cz>), rozhodl tak, že se návrh na zrušení § 26 zákona o státním občanství zamítá. Odpadla tedy překážka, pro kterou bylo řízení o této kasační stížnosti přerušeno výše zmíněným usnesením č. j. 9 Azs 370/2017 – 38.

[11] Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Nejvyšší správní soud zároveň zdůrazňuje, že kasační stížnost míří proti usnesení městského soudu, jímž byla žaloba v předmětné věci odmítnuta pro nepřipustnost. Žaloba tedy nebyla městským soudem meritorně posuzována. V souladu se svou ustálenou judikaturou (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 43/2003 – 38, rozsudek ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98, či rozsudek ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 – 65) se tak soud mohl v návaznosti na kasační argumentaci zabývat pouze tím, zda je rozhodnutí městského soudu o odmítnutí žaloby v souladu se zákonem [viz § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.].

[12] Nejvyšší správní soud předesílá, že jádrem sporu bylo pouze to, zda městský soud postupoval zákonným, respektive ústavně konformním způsobem, pokud žalobu stěžovatele odmítl s poukazem na výluku soudního přezkumu obsaženou v § 26 zákona o státním občanství. Pro věc jsou tak významné závěry Ústavního soudu vyslovené v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 39/17, kterým nebyla shledána protiústavnost citovaného ustanovení.

[13] Ústavní soud v citovaném nálezu předně konstatoval, že „[r]ozhodnutím o neudělení státního občanství pro ohrožení bezpečnosti státu nedochází k zásahu do základních práv a svobod, a vylučuje-li zákonodárce toto rozhodnutí ze soudního přezkumu, nedostává se tím do rozporu se zákazem výluky ze soudního přezkumu podle čl. 36 odst. 2 Listiny.“ Ústavní soud dále posuzoval soulad uvedené výluky soudního přezkumu s principy právního státu. Zabýval se tím, zda je zájem žadatele o udělení státního občanství a bezpečnostní zájem státu (především na ochraně utajovaných skutečností, které by jinak při neexistenci výluky ze soudního přezkumu byly předloženy soudu) v napadené právní úpravě ústavně konformním způsobem vyvážen. I zde dospěl k závěru, že „[p]okud jde o cíl napadené právní úpravy, ten je s ohledem na její provázanost s § 22 odst. 3 zákona o státním občanství shodný, tzn. bezpečnostní zájmy státu – minimalizace možnosti úniku utajovaných informací. Jak bylo již konstatováno ve shora citovaném nálezu, od kterého nemá důvod se Ústavní soud v nyní posuzované věci odchýlit, takový cíl lze považovat za legitimní. Napadenou právní úpravu – vylučující ze soudního přezkumu toliko právě ta rozhodnutí, kterými byla zamítnuta žádost o udělení státního občanství z důvodu utajované informace o ohrožení bezpečnosti státu – nelze proto považovat za projev svévole zákonodárce. Ústavní soud tedy nepovažuje napadené ustanovení za rozporné ani s principem demokratického právního státu ve smyslu čl. 1 odst. 1 Ústavy.“

[14] Jak je patrné z výše uvedeného, dává nálezní Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 39/17 odpověď na argumenty stěžovatele ohledně souladu § 26 zákona o státním občanství s ústavním pořádkem. Nejvyšší správní soud stěžovatele v podrobnostech na citovaný nálezní odkazuje.

[15] Stěžovatel krom toho argumentoval již jen tím, že napadené usnesení městského soudu je nepřezkoumatelné, neboť se dostatečně nevypořádalo s jeho návrhem na přerušeni řízení a předloženi věci Ústavnímu soudu. Takovou vadou ovšem napadené usnesení netrpí. Městský soud v odůvodnění usnesení na str. 2 stručně osvětlil, proč neshledal důvody pro předloženi věci Ústavnímu soudu, jeho rozhodnutí tak není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[16] Nejvyšší správní soud námitkám stěžovatele nepřisvědčil a konstatuje, že městský soud postupoval v souladu se zákonem, pokud žalobu odmítl z důvodu, že napadené správní rozhodnutí nepodléhá přezkumu ve správním soudnictví.

[17] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1, věta druhá s. ř. s. kasační stížnost výrokem II. zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2, věta první s. ř. s.

[18] Výrok III. o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, věta první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení

pokračování

o kasační stížnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. července 2019

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu